

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8683/2560

ธนาคารซีไอเอ็มบีไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด เจ้าหนี้บริษัททวงศไพบูธรย์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/75, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 96, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 104, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 130

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าลูกหนี้เป็นหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้เงินกับเจ้าหนี้ แต่ต่อมาเมื่อศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ พ.30/2543 ของศาลล้มละลายกลาง เจ้าหนี้ได้นำหนี้ตามสัญญากู้เงินดังกล่าวมายื่นคำขอรับชำระหนี้ และเจ้าหนี้ได้ร่วมกับเจ้าหนี้รายอื่นทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้โดยถือเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ โดยระบุยอดหนี้ของเจ้าหนี้เป็นเงินจำนวน 45,136,004 บาท สัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวจึงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ดังนั้น แม้ต่อมาคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ดังกล่าวจะสิ้นสุดลงตามคำสั่งของศาลล้มละลายกลางที่ให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ก็ตาม แต่ความผูกพันในข้อตกลงต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้มิได้สิ้นสุดลง ลูกหนี้และเจ้าหนี้ยังคงผูกพันตามแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลได้ให้ความเห็นชอบต่อไป ส่วนหนี้เดิมของเจ้าหนี้นั้น เมื่อตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/75 บัญญัติว่า "คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการมีผลให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ เว้นแต่หนี้ซึ่งเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการจะได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้ว..." ดังนั้น แม้ลูกหนี้จะผิดสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ แต่ความรับผิดชอบของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ยังคงมีอยู่ต่อกันตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เจ้าหนี้จึงไม่อาจกลับไปใช้มูลหนี้เดิมเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามสัญญากู้เงินให้แก่เจ้าหนี้ได้อีกต่อไป เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากยอดหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เท่านั้น

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ (จำเลย) เด็ดขาดเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2556 เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เป็นเจ้าหนี้รายที่ 367 ในมูลหนี้ตามสัญญากู้เงินจำนวน 435,459,422.68 บาท จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ ในฐานะเจ้าหนี้มีประกันตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 96 (3) จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 20110 แขวงบางบอน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และเครื่องจักรจำนวน 713 เครื่อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 104 แล้ว ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีความเห็นว่า ศาลล้มละลายกลางเคยมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และเจ้าหนี้ได้นำหนี้ตามสัญญากู้เงินดังกล่าวยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ต่อมาเจ้าหนี้ได้นำหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้เงินดังกล่าวมาทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนภาระหนี้ของเจ้าหนี้คงเหลือ 45,136,004 บาท และลูกหนี้ได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ภายหลังจากนั้นอีก 2 ครั้ง เป็นเงินจำนวน

4,981,300 บาท หนี้ของเจ้าหนี้ยังไม่ขาดอายุความ ไม่ต้องห้ามมิให้ขอรับชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากต้นเงินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 14.5 ต่อปี หักเงินที่เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้จำนวน 2 ครั้ง จึงเห็นควรอนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้เป็นเงินจำนวน 75,603,778.90 บาท จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในฐานะเจ้าหนี้มีประกัน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 96 (3) โดยให้ได้รับชำระหนี้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 20110 แขวงบางบอน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้าง และเครื่องจักรหมายเลขทะเบียน 33-323-603-0508 ถึง 0755, 0757 ถึง 1128, 1130 ถึง 1135, 1137 ถึง 1201, 1204 ถึง 1216 และ 1218 ถึง 1226 รวม 713 เครื่อง ตามสัญญาจำนองเป็นประกันลำดับที่ ก่อนเจ้าหนี้ยื่นภายในวงเงินจำนอง 75,603,778.90 บาท หากยังขาดอยู่จำนวนเท่าใด ให้ได้รับชำระหนี้โดยส่วนเฉลี่ยอย่างเจ้าหนี้สามัญจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 130 (7) ส่วนที่ขอเกินมาให้ยกเสีย ศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้วมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ตามความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่คู่ความมิได้อุทธรณ์โต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่า วันที่ 16 สิงหาคม 2542 ลูกหนี้ทำสัญญากู้เงินจำนวน 153,647,878.66 บาทจากเจ้าหนี้ ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ พ.30/2543 เจ้าหนี้ได้นำหนี้ตามสัญญากู้เงินดังกล่าวยื่นคำขอรับชำระหนี้เป็นเจ้าหนี้รายที่ 29 วันที่ 5 มกราคม 2544 เจ้าหนี้ได้นำหนี้ตามสัญญากู้เงินดังกล่าวร่วมกับเจ้าหนี้รายอื่นทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับที่ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับที่เครื่องจักรกับลูกหนี้โดยระบุดหนี้ของเจ้าหนี้เป็นเงินจำนวน 45,136,004 บาท เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน (วันที่ 22 ธันวาคม 2550) ภาระหนี้คงค้างของเจ้าหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ดังกล่าวคงเหลือ 45,136,004 บาท และศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของเจ้าหนี้มีว่า เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้เต็มตามคำขอรับชำระหนี้หรือไม่ เห็นว่า แม้ลูกหนี้เป็นหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้เงินกับเจ้าหนี้ แต่เมื่อศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เจ้าหนี้ได้นำหนี้ตามสัญญากู้เงินดังกล่าวมายื่นคำขอรับชำระหนี้ และเจ้าหนี้ได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับที่ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับที่เครื่องจักร ที่เจ้าหนี้ร่วมกับเจ้าหนี้รายอื่นทำกับลูกหนี้ โดยเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีหมายเลขแดงที่ พ.30/2543 ของศาลล้มละลายกลาง โดยระบุดหนี้ของเจ้าหนี้เป็นเงินจำนวน 45,136,004 บาท สัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับที่ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับที่เครื่องจักร ในคดีดังกล่าวจึงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ดังนั้น เมื่อคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ดังกล่าวสิ้นสุดลงตามคำสั่งของศาลล้มละลายกลางที่ให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ แต่ความผูกพันในข้อตกลงต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้มิได้สิ้นสุดลง ลูกหนี้และเจ้าหนี้ยังคงผูกพันตามแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลได้ให้ความเห็นชอบต่อไป ส่วนหนี้เดิมของเจ้าหนี้ นั้น พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/75 บัญญัติว่า "คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการมีผลให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ เว้นแต่หนี้ซึ่งเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการจะได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้ว..." ดังนั้น แม้ลูกหนี้จะผิดสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ แต่ความ

รับผิดชอบของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ยังคงมีอยู่ต่อกันตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เจ้าหนี้ไม่อาจกลับไปใช้มูลหนี้เดิมเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามสัญญากู้เงินให้แก่เจ้าหนี้ได้ ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ตามความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยคำนวณยอดหนี้ที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากยอดหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับสี่ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองอันดับสี่เครื่องจักรตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ จึงชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของเจ้าหนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

ปิยกุล บุญเพิ่ม · ชำนาญ รวีวรรณพงษ์ · பிரசக்தி வைகாசி

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8683/2560>